

Donderdag, 30 november 2000

77. is van mening dat de oprichting van een communautaire diplomaten­school, zoals het Parlement heeft voorgesteld in voornoemde resolutie van 5 september 2000 over een gemeenschappelijke communautaire diplomatieke dienst, een positieve stap zou zijn op weg naar de invoering van een gemeenschappelijke diplomatieke dienst ten behoeve van het GBVB;

Het Europees Parlement, het GBVB en het GEVDB

78. onderstreept de noodzaak de activiteiten van de Europese Unie op het gebied van de crisisbeheersing met behulp van civiele en militaire middelen — met name in het kader van de Petersberg-taken — aan een grotere parlementaire controle te onderwerpen;

79. stelt vast dat in dit verband geen duidelijke taakverdeling tussen het Europees Parlement en de nationale parlementen bestaat;

80. wijst in dit verband op zijn resolutie van 15 juni 2000 over de bepaling van een gemeenschappelijk Europees veiligheids- en defensiebeleid met het oog op de Europese Raad van Feira (1) en stelt voor om in het kader van het GBVB en het GEVDB regelmatig een bijeenkomst te organiseren tussen de vertegenwoordigers van de bevoegde commissies van de nationale parlementen en van het Europees Parlement om samen met het voorzitterschap van de Raad, de Hoge Vertegenwoordiger voor het GBVB en de commissaris die belast is met de externe betrekkingen, de ontwikkeling van deze beide beleidsterreinen te bespreken; acht het wenselijk om onder bepaalde voorwaarden hierbij op dezelfde wijze de parlementen van de kandidaatlanden en van de lidstaten van NAVO die geen lid van de EU zijn, te betrekken;

81. hecht zeer veel waarde aan de samenwerking tussen het Europees Parlement en de Noord-Atlantische Vergadering van de NAVO;

82. is verheugd over het document van de Raad over de voornaamste aspecten en de fundamentele keuzen van het GBVB als instrument voor oriëntatie en dialoog over het GBVB, maar betreurt dat dit het enige document is waarover het Parlement uit hoofde van artikel 21 van het EU-Verdrag is geraadpleegd; verzoekt met name om in een voorbereidend stadium over de gemeenschappelijke strategieën te worden geraadpleegd, opdat met zijn standpunten naar behoren rekening wordt gehouden;

*

*   *

83. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie, alsmede aan de parlementen van de lidstaten.

(1) Punt 5 van de aangenomen teksten.

10. Gemeenschappelijk Europees veiligheids- en defensiebeleid na Keulen en Helsinki

A5-0339/2000

Resolutie van het Europees Parlement over de vaststelling van een gemeenschappelijk Europees veiligheids- en defensiebeleid na Keulen en Helsinki (2000/2005(INI))

Het Europees Parlement,

- gelet op de ontwerpresoluties ingediend door:
  - a) Salvador Garriga Polledo over de oprichting van een Europees civiel vredeskorp (B5-0361/1999),
  - b) Jorge Salvador Hernández Mollar over de bevordering van de betrekkingen met de Maghreb met het oog op de Europese veiligheid en defensie (B5-0114/2000),
- gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, met name artikel 17 daarvan,
- gezien de besluiten inzake de Europese veiligheids- en defensie-identiteit (EVDI) die zijn genomen tijdens de Noord-Atlantische Raad in Berlijn (1996) en ter gelegenheid van de topontmoetingen van het Atlantisch Bondgenootschap in Madrid (1997) en Washington (1999),

Donderdag, 30 november 2000

- gezien de tijdens de Europese Raden van Keulen (3-4 juni 1999), Helsinki (10-11 december 1999), Lissabon (23-24 maart 2000) en Feira (19-20 juni 2000) aangenomen verklaringen betreffende de invoering van een gemeenschappelijk Europees veiligheids- en defensiebeleid (GEVDB) met een civiel en een militair onderdeel,
- gezien de bijeenkomsten van de Ministerraad van de WEU in Porto (15/16 mei 2000) en Marseille (13 november 2000), waar voorbereidingen zijn getroffen voor de overdracht van bepaalde taken van deze organisatie aan de Europese Unie,
- gezien de door de lidstaten van de Europese Unie tijdens de conferentie in Brussel op 20 november 2000 gedane capaciteitstoezeggingen en de extra toezeggingen die de dag daarop door diverse kandidaat-lidstaten en door Europese staten die lid zijn van de NAVO, maar niet van de Europese Unie, zijn gedaan,
- gezien de lopende Intergouvernementele Conferentie en het overleg dat daarbij wordt gevoerd over vormen van nauwere samenwerking,
- gezien de besluiten van de Raad van 10 mei 1999 over:
  - a) regelingen voor intensievere samenwerking van de Europese Unie en de West-Europese Unie (1999/404/GBVB) ⁽¹⁾;
  - b) praktische regelingen voor de deelneming van alle lidstaten aan opdrachten krachtens artikel 17, lid 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie waarvoor de Unie gebruik maakt van de WEU (1999/321/GBVB) ⁽²⁾,
- gezien de besluiten van de Raad van 14 februari 2000
  - a) tot instelling van het interimcomité voor politieke en veiligheidsvraagstukken (2000/143/GBVB) ⁽³⁾,
  - b) tot instelling van het militair interimorgaan (2000/144/GBVB) ⁽⁴⁾,
  - c) betreffende de detachering van nationale deskundigen op militair gebied bij het secretariaat-generaal van de Raad gedurende een interimperiode (2000/145/GBVB) ⁽⁵⁾,
- gezien het besluit van de Raad van 22 mei 2000 tot oprichting van een comité voor de civiele aspecten van crisisbeheersing (2000/354/GBVB) ⁽⁶⁾,
- gezien het voorstel van de Commissie aan de Raad voor een verordening tot instelling van de Snelle-reactiefaciliteit (COM(2000) 119 — C5-0272/2000 — 2000/0081(CNS)) ⁽⁷⁾,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 15 mei 1997 over de mededeling van de Commissie over „uitdagingen voor de Europese defensie-industrie — een bijdrage voor actie op Europees niveau” (COM(1996) 10 — C4-0093/1996) ⁽⁸⁾,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 28 januari 1999 over de mededeling van de Commissie „Ten-uitvoerlegging van de strategie van de Unie inzake de defensie-industrie” (COM(1997) 583 — C4-0223/1998) ⁽⁹⁾,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 15 juni 2000 over de bepaling van een gemeenschappelijk Europees veiligheids- en defensiebeleid, met het oog op de Europese Raad van Feira ⁽¹⁰⁾,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 6 september 2000 over de prioriteiten voor het externe optreden van de Europese Unie ⁽¹¹⁾,

⁽¹⁾ PB L 153 van 19.6.1999, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 123 van 13.5.1999, blz. 14.

⁽³⁾ PB L 49 van 22.2.2000, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB L 49 van 22.2.2000, blz. 2.

⁽⁵⁾ PB L 49 van 22.02.2000, blz. 3.

⁽⁶⁾ PB L 127 van 27.05.2000, blz. 1.

⁽⁷⁾ PB C 311 E van 31.10.2000, blz. 213.

⁽⁸⁾ PB C 167 van 02.06.1997, blz. 99.

⁽⁹⁾ PB C 128 van 07.05.1999, blz. 86.

⁽¹⁰⁾ Punt 5 van de aangenomen teksten.

⁽¹¹⁾ Punt 9 van de aangenomen teksten.

Donderdag, 30 november 2000

- onder verwijzing naar de amendementen van het Parlement, aangenomen op 16 november 2000 op het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie (COM(2000) 30 — C5-0057/2000 — 2000/0032(COD))⁽¹⁾,
  - gelet op artikel 163 van zijn Reglement,
  - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid en het advies van de Commissie constitutionele zaken (A5-0339/2000),
- A. overwegende dat de Europese Unie en haar lidstaten een grondslag van gezamenlijke normen en waarden bezitten die zij moeten beschermen in een geest van wederzijdse solidariteit,
- B. van mening dat het begripsmatige onderscheid tussen veiligheid en defensie met het einde van de koude oorlog aan het vervagen is en dat een veiligheids- en defensiebeleid het gebruik van civiele zowel als militaire middelen impliceert om de crises te voorkomen en te beheersen die de belangen en waarden van een staat of een groep staten, zoals de Europese Unie, bedreigen,
- C. er ten aanzien van het begrip defensie in zijn traditionele betekenis, te weten verdediging van het grondgebied, nogmaals op wijzende dat het gemeenschappelijk Europees veiligheids- en defensiebeleid (GEVDB) niet de ambitie heeft te wedijveren met het Atlantisch Bondgenootschap, dat op dit moment het draagvlak vormt voor de collectieve defensie van zijn leden, noch om een permanent Europees leger op poten te zetten,
- D. niettemin vaststellende dat de lidstaten door een wederzijdse politieke solidariteit zijn verbonden (artikel 11, lid 2 VEU) die op zich al een factor van veiligheid vormt en te zijner tijd zal bewerkstelligen dat het GBVB ook de grenzen van zijn lidstaten als zijnde de buitengrenzen van de Unie zal verzekeren,
- E. eraan herinnerende dat het GEVDB niet ten koste gaat van het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van elke lidstaat noch van de verplichtingen die voor sommige landen voortvloeien uit hun lidmaatschap van de NAVO of de WEU,
- F. onderstrepende dat het in Pörschach ingezette debat over de Europese veiligheid en defensie in een stroomversnelling is gekomen met de militaire interventie van de NAVO in Kosovo, die de volkeren van de Europese Unie bewust maakte van hun onvermogen om grootschalige crises op te lossen,
- G. vaststellende dat dit conflict de leemten en tekortkomingen van de Europese Unie en haar lidstaten duidelijk heeft gemaakt, allereerst ten aanzien van crisispreventie met civiele middelen, en vervolgens van hun militaire middelen en capaciteiten om crises te beheersen,
- H. daarom ingenomen met de snelle reactie van de Europese Unie, die met de verklaringen van de Europese Raden van Keulen, Helsinki, Lissabon en Feira de beginselen en voorwaarden heeft vastgesteld voor een gemeenschappelijk Europees veiligheids- en defensiebeleid (GEVDB) dat hoofdzakelijk is gericht op preventie en het beheersen en oplossen van crises die de internationale stabiliteit en veiligheid bedreigen,
- I. onderstrepende dat de inspanningen van de Europese Unie en haar lidstaten om een geloofwaardig gemeenschappelijk Europees veiligheids- en defensiebeleid op poten te zetten een versterking van het GBVB beogen, waarbij de Unie in staat wordt gesteld de volledige scala van haar financiële, diplomatieke, civiele en militaire instrumenten in te zetten om haar doelstellingen te bereiken en het verloop van crises in de wereld efficiënter te kunnen beïnvloeden, daar de gebruikmaking van militaire middelen slechts in laatste instantie een oplossing biedt,
- J. overwegende dat de ambitie die de Europese Unie met het GBVB en het GEVDB toont om een belangrijke speler te worden op het internationale politieke toneel ertoe zal bijdragen dat het Atlantische Bondgenootschap nieuw leven wordt ingeblazen en dat de taken en verantwoordelijkheden binnen het bondgenootschap evenwichtiger worden verdeeld, concreet inhoud zal geven aan het begrip Europese identiteit voor veiligheid en defensie (ESDI — European security and defence identity) en tenslotte een belangrijk onderdeel zal vormen van de mondiale veiligheid,

⁽¹⁾ Punt 5 van de aangenomen teksten.

Donderdag, 30 november 2000

- K. met instemming vaststellende dat een aantal lidstaten reeds hebben besloten hun strijdkrachten te reorganiseren en zich te voorzien van geschikt en soms gemeenschappelijk materieel in het vooruitzicht van de totstandkoming van een snelle Europese interventiemacht, zoals besloten tijdens de Europese Raden van Keulen en Helsinki, en waarvan de Conferentie over de beschikbaarstelling van vermogens de eerste concrete etappe vormt,
- L. erop aandringend dat de lidstaten zich dezelfde inspanningen getroosten om de doelstellingen te verwezenlijken die zij zich op het gebied van het civiele crisisbeheer ten doel hebben gesteld, met name door een snel inzetbare Europese politiemacht op te zetten en globale maatregelen voor het voorkomen en beheersen van crises te nemen met de daarvoor benodigde kredieten, met name om de civil society in crisisgebieden te ondersteunen,
- M. vaststellende dat er nog steeds lacunes zijn, zowel op het institutionele als op het materiële vlak, waarin moet worden voorzien als de Unie tenminste in 2003 over een geloofwaardig vermogen tot het voorkomen van geschillen en een capaciteit voor crisisbeheersing wil kunnen beschikken,
- N. het betreurende dat de invoering van het GEVDB voortgaat zonder controle door het Europees Parlement, dat niet wordt betrokken bij de vaststelling daarvan, en benadrukkend dat met betrekking tot het gemeenschappelijk Europees veiligheids- en defensiebeleid parlementaire controle nodig is en de regeringen van de lidstaten verplicht zijn om democratische verantwoording af te leggen aan de nationale parlementen,
- O. met name vaststellende dat de nationale parlementen, die bevoegd zijn voor de goedkeuring van de defensiebudgetten van de lidstaten, nog niet in staat zijn een algemeen en coherent zicht op het gemeenschappelijk Europees veiligheids- en defensiebeleid te krijgen;
- P. het belang benadrukkend van de beginselen transparantie en verantwoordingsplicht op het gebied van veiligheids- en defensiebeleid,
- Q. eraan herinnerend dat een akkoord tussen het Europees Parlement en de Raad noodzakelijk is om de toegang tot documenten te regelen, waarvan sprake is in besluit 2000/527/EG van de Raad van 14 augustus 2000⁽¹⁾,
1. verklaart dat een gemeenschappelijk Europees veiligheids- en defensiebeleid geen doel op zichzelf is, maar een instrument ter bevordering van de doelen van het buitenlands beleid van de Unie en dat het alleen aangewend mag worden ter verwezenlijking van duidelijke doelstellingen die door de Raad in overleg met de Commissie en met de steun van het Europees Parlement zijn vastgesteld;
  2. onderstreept daarom dat het GEVDB de opties waarover de Unie beschikt om haar buitenlands beleid te voeren zal uitbreiden;
  3. neemt met voldoening kennis van het laatste tijdens de Europese Raad in Feira goedgekeurde verslag van het voorzitterschap over de versterking van het GEVDB en spoort de Europese Unie aan om niet te versagen en voort te gaan met het ontwikkelen van zowel de civiele als de militaire aspecten van het GEVDB, mede door de nodige besluiten van politieke en institutionele aard te nemen om dit beleid volledig operationeel te maken;
  4. wijst erop dat het GEVDB alleen echt doeltreffend zal zijn als het onder leiding staat van een duidelijk aangewezen gezag dat in staat is alle beschikbare middelen, civiele zowel als militaire, te coördineren; acht het noodzakelijk de nieuwe structuren die zijn opgezet regelmatig te evalueren;
  5. verzoekt de komende Europese Raden derhalve de nodige besluiten te nemen om te zorgen dat het GEVDB in 2003 volledig operationeel is, overeenkomstig het besluit van de Europese Raad van Keulen;
  6. stelt nogmaals dat allereerst gestreefd moet worden naar de oplossing van crises door het inzetten van civiele middelen; sluit echter niet uit dat geweld gebruikt zal worden als de diplomatieke oplossingen uitgeput zijn, mits daarbij de grondbeginselen van de Europese Unie en de grondwetten van haar lidstaten alsmede de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties en de OVSE worden geëerbiedigd;
  7. wijst erop dat voor gewapend optreden overeenkomstig de internationale wetgeving een mandaat van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties dient te bestaan; is zich er evenwel van bewust dat de stemmen in dit orgaan kunnen staken en wijst op de noodzaak om de VN-instellingen te hervormen; is in afwachting van deze hervormingen en in het geval dat een dergelijk mandaat ten gevolge van een embargo in de Veiligheidsraad ontbreekt, van mening dat de internationale gemeenschap, ook de Europese Unie, alleen in noodgevallen militair mag ingrijpen, en wel op uitdrukkelijk verzoek van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties;

⁽¹⁾ PB L 212 van 23.8.2000, blz. 9.

Donderdag, 30 november 2000

8. onderstreept tenslotte de noodzaak dat de Europese Unie de beginselen en rechtsgrondslagen vaststelt op grond waarvan zij op het grondgebied van derde landen waar een crisis heerst, mag optreden met civiele respectievelijk militaire middelen of een combinatie van beide;

I. Civiele instrumenten voor geschillenvoorkoming en crisisbeheersing

9. hecht zijn goedkeuring aan de richtsnoeren in het verslag van Feira voor een versterking van de bevoegdheden van de Europese Unie op het gebied van de civiele aspecten van geschillenvoorkoming en crisisbeheersing met het oog op het:

- a) voorkomen dat crises optreden en zich verscherpen,
- b) consolideren van de vrede en de interne stabiliteit gedurende overgangperiodes,
- c) verzekeren van complementariteit tussen de civiele en militaire aspecten van crisisbeheersing ten einde het hele scala van Petersbergtaken te dekken (missies van humanitaire aard, met inbegrip van evacuatie van de bevolking, vredeshandhaving, gewapend optreden om een crisis te beheersen alsmede missies om de vrede te herstellen);

10. geeft zijn steun aan het door de lidstaten in Feira vastgestelde doel om uiterlijk in 2003 door middel van vrijwillige samenwerking een Europese politiemacht van 5 000 man te vormen voor het voorkomen en beheersen van conflicten, daar militaire eenheden niet geschikt zijn voor ordehandvingstaken; stelt tevens vast dat de lidstaten hebben toegezegd om in het kader van dit algemene doel binnen 30 dagen een eerste contingent van 1 000 politiemensen op de been te brengen om noodsituaties het hoofd te kunnen bieden;

11. is tevens verheugd over het Commissievoorstel betreffende de vorming van een financieel instrument voor snelle reactie, dat het optreden van de Unie in noodsituaties mogelijk zou maken, en dringt er bij de Raad op aan de betreffende regeling onverwijld aan te nemen;

12. onderstreept dat deze diversificatie en versterking van het vermogen van de Europese Unie om te interveniëren in crisisgebieden samen moet gaan met acties met het oog op het herstel en de consolidering van de rechtsstaat, de democratie, een maatschappelijk middenveld, een onafhankelijk rechtssysteem, het lokaal bestuur en de economie ter plaatse, zodat zo spoedig mogelijk een terugkeer naar het normale leven wordt bereikt en de democratische veiligheid in het betrokken gebied wordt verzekerd;

13. verzoekt de Commissie en de Raad na te denken over conflictpreventie en een operationeel concept te ontwikkelen en daarvoor een beroep te doen op de middelen van de Europese Unie en haar lidstaten, van de NAVO en op die van andere protagonisten zoals de VN, de OVSE en andere regionale organisaties alsook op de media en de burgersamenleving;

14. wijst er in dit verband op dat de EU ook dient samen te werken met de gespecialiseerde NGO-fora;

15. is van mening dat het eerste stadium van de invoering van een conflictpreventiebeleid bestaat in het ontwikkelen van het vermogen van de Europese Unie om inlichtingen en informatie te verzamelen en analyses te maken, zodat de voortekens van een crisis opgemerkt kunnen worden;

16. onderstreept dat hiervoor nodig is:

- a) de loyale samenwerking van alle lidstaten, die alle middelen die hun ten dienste staan ter beschikking van de Unie moeten stellen,
- b) de versterking van de Eenheid voor beleidsplanning en vroegtijdige waarschuwing (EBVW), die voorsnog niet over voldoende personele en materiële middelen beschikt om haar taken op het gebied van vroegtijdige waarschuwing te kunnen vervullen, laat staan haar andere functies,
- c) de versterking van de bevoegde diensten van de Raad en de Commissie die alle informatie en analyses waarover zij beschikken moeten delen;

17. onderstreept tevens dat preventief optreden afgestemd moet zijn op de aard van de te behandelen crisis en dat dit kan betekenen dat maatregelen worden genomen als diplomatieke pressie en positieve acties ter versterking van de burgersamenleving, zonder dwangmaatregelen uit te sluiten, waarbij zowel gedacht kan worden aan politieke en economische sancties als aan dreigen met het gebruik van geweld;

Donderdag, 30 november 2000

18. acht het noodzakelijk dat bij crisisbeheersing met niet-militaire middelen een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen enerzijds zuiver civiele acties (zoals humanitaire acties, waarneming, bemiddeling, wederopbouw, enz.), die tot de taak van een Europees civiel vredeskorps zouden kunnen behoren, en anderzijds politionele acties, die het voorspel kunnen zijn tot een escalatie in het gebruik van dwangmaatregelen of na de beëindiging van een conflict nodig kunnen zijn;
19. acht het absoluut noodzakelijk dat de geëigende organen van de Raad (Comité dat is belast met de civiele aspecten van crisisbeheersing, Situatiecentrum, Crisiscentrum) nauw samenwerken met de organen van de Commissie (met name de Eenheid voor coördinatie bij crises en ECHO), onder de vlag van een duidelijk daarvoor aangewezen gezag, zodat versnippering van de inspanningen wordt voorkomen en de doeltreffendheid van het optreden van de Unie is verzekerd;
20. herhaalt het in zijn bovengenoemde resolutie van 15 juni 2000 geformuleerde verzoek om andere „grote gemeenschappelijke doeleinden” (Headline goals) dan alleen betreffende de politiemacht vast te stellen, bijvoorbeeld ten aanzien van groepen van specialisten op gebieden als de rechtsstaat, het toezicht op verkiezingen, de waarneming bij situaties, humanitaire hulp en civiele bescherming;
21. verzoekt tot slot de Commissie een lijst op te stellen van bestaande of in het leven te roepen civiele instrumenten voor het voorkomen, het beheersen en het oplossen van crises onder optimale voorwaarden;
22. verzoekt de Commissie in samenwerking met de Raad een jaarlijks openbaar verslag op te stellen over geschillenvoorkoming door de EU, waarin het vastgestelde beleid, de gebruikte instrumenten en de gesteunde programma's worden opgesomd; stelt voor criteria vast te stellen voor de evaluatie daarvan en de eruit te trekken lessen;

II. Ontwikkeling van de militaire middelen en capaciteiten van de Unie

23. wijst erop dat de Kosovo-oorlog het onvermogen van de Europese landen om met civiele middelen, maar ook op het vlak van de militaire capaciteiten in te grijpen in crises aan het licht heeft gebracht;
24. geeft nogmaals uiting aan zijn steun voor het in Keulen en Helsinki vastgestelde hoofddoel (Headline goal) om uiterlijk in 2003 een snelle interventiemacht op poten te zetten van 50.000-60 000 manschappen die binnen 60 dagen op de been gebracht kunnen worden, voor een jaar beschikbaar zijn, de nodige ondersteuning vanuit de lucht en de zee ontvangen en die dienen te beschikken over een eigen commandostructuur, inlichtingendienst en operationele planningseenheid;
25. is ingenomen met de door de lidstaten, de kandidaat-lidstaten, en de Europese NAVO-bondgenoten die niet bij de Unie zijn aangesloten op de Conferentie van 20 en 21 november 2000 gedane capaciteits-toezeggingen om dit doel te bereiken; verzoekt de Hoge Vertegenwoordiger voor het GBVB het Parlement regelmatig verslag uit te brengen over de wijze waarop de betrokken staten hun toezeggingen gestand doen, teneinde de leden van het Europees Parlement en die van de nationale parlementen in de gelegenheid te stellen de totstandkoming van de snelle Europese interventiemacht te controleren;
26. is verheugd over de wil die de lidstaten hebben getoond om dit ambitieuze doel te verwezenlijken door hun strijdkrachten op de juiste wijze te reorganiseren;
27. verzoekt de lidstaten om bij hun aankoopbeleid rekening te houden met de lessen die uit het optreden van de NAVO in Kosovo getrokken kunnen worden, de inventaris die is opgemaakt door de WEU, het Initiatief inzake de defensiecapaciteit (IDC) van de NAVO en de conclusies van de Conferentie over de beschikbaarstelling van vermogens;
28. wijst op de gebreken of tekortkomingen van de Europese landen op terreinen als communicatie, commandostructuur, controle en informatie (C³I), strategische mobiliteit (vervoer van zwaar materieel door de lucht, bijtanks tijdens de vlucht), verzamelen van inlichtingen, vermogen om vijandig luchtafweergeschut te penetreren, aanvalscapaciteit in alle weersomstandigheden, zowel overdag als 's nachts, geleide precisiewapens en kruisraketten, die in de Kosovo-oorlog duidelijk zijn geworden;
29. stelt daarom naar aanleiding van de Conferentie over de beschikbaarstelling van vermogens voor dat de lidstaten zich inspannen om in de leemtes op deze terreinen te voorzien, zoals zij hebben gedaan op het gebied van het strategische luchtvervoer (Airbus A400M), lucht-lucht raketten (Météor), kruisraketten (Scalp/Storm Shadow) en verkennings- en navigatiesatellieten;

Donderdag, 30 november 2000

30. is echter van mening dat de besteding van het proces voor de aankoop van militaire uitrusting in Europa niet kan voortbouwen op geïsoleerde en multilaterale projecten en dat derhalve een aanzienlijke gemeenschappelijke inspanning inzake marktverkenning en planning moet worden verricht;
31. stelt voor dat de lidstaten een evaluatie maken van hun behoeften op de langere termijn, daarbij een onderscheid makend tussen de korte termijn (2003/2005), de middellange termijn (2010/2012) en de lange termijn (2020/2025), om te zijner tijd de juiste strategische, industriële en budgettaire keuzen te maken;
32. constateert dat bij de oprichting van een snelle interventiemacht van de Europese Unie het probleem rijst van de professionalisering van de legers van de lidstaten, een weg die sommige lidstaten reeds zijn ingeslagen, en verklaart dat iedere lidstaat hierover een besluit moet nemen, naar gelang zijn politieke en sociale tradities en de rol die hij wenst te spelen bij crisisbeheersing;
33. acht het onontbeerlijk dat de EU-lidstaten een marineluchtvaartinterventiemacht ontwikkelen die gebaseerd is op de vliegdekschepen die vier lidstaten bezitten, gezien het belang van zeevaartroutes voor de handel van de Unie en de mogelijkheden die vliegdekschepen bieden voor de uitvoering van Petersberg-taken, zoals de operaties boven het voormalige Joegoslavië hebben aangetoond; verzoekt de betrokken lidstaten om bij de vervanging van hun vliegdekschepen naar interoperabiliteit te streven om over een coherente marineluchtvaartinterventiemacht te kunnen beschikken als daaraan behoefte is;
34. wenst dat Europese landen binnen ad-hoc task-forces of in het kader van EUROMARFOR, waarvan het voorstelt dat dit voor alle lidstaten toegankelijk is, gemeenschappelijk gebruik maken van hun middelen voor de begeleiding en ondersteuning van marineluchtvaartoperaties, zodat Europese vliegdekschepen voldoende bescherming krijgen;
35. steunt het idee om adequate middelen te ontwikkelen op het gebied van zee- en luchtvervoer, bijtanks tijdens de vlucht, CSAR-operaties⁽¹⁾, de controle van het luchtruim (AEW&C⁽²⁾) alsook de controle van het gevechtsterrein en het verzamelen van inlichtingen per satelliet, vliegtuig en onbemand verkenningsvliegtuig;
36. merkt op dat de strijdkrachten die nu onder de WEU (FAWEU) vallen, alsmede de Europese Luchtgroep deel gaan uitmaken van de lijst van strijdkrachten die ter beschikking van de Europese Unie staan en dat zij wellicht kunnen worden gebruikt om de snelle Europese interventiemacht te vormen; dringt erop aan dat deze verschillende strijdkrachten, die op zichzelf instrumenten van een versterkte samenwerking vormen, ontstaan voor alle lidstaten die eraan deel willen nemen;
37. verzoekt de Europese Unie het akkoord inzake het luchtvervoer over lange afstanden dat op 30 juni 1997 tussen de WEU en Oekraïne is gesloten over te nemen en is van mening dat een soortgelijk akkoord gesloten zou kunnen worden met Rusland, zodat de strategische uitvals- en vervoerscapaciteiten van de lidstaten worden versterkt;
38. herinnert aan zijn resoluties van 15 mei 1997 en 28 januari 1999 over Europese samenwerking op het gebied van de defensie-industrie en neemt met voldoening kennis van het op 27 juli 2000 in Farnborough door 6 EU-landen ondertekende kaderakkoord, dat het makkelijker zal maken de defensie-industrie in Europa te reorganiseren, een stap waarom het Parlement in eerdere resoluties had verzocht;
39. wenst dat de kandidaatlidstaten telkens als dit mogelijk is volledig deel kunnen nemen aan de Europese samenwerking op het gebied van wapenning;
40. herinnert er echter de defensie-industrie alsmede de EU-lidstaten en de kandidaat-lidstaten aan dat, in het belang van het GEVDB, wapenexporten gecontroleerd en beperkt moeten worden;
41. wenst dat de Europese Unie een degelijk ruimtelijk beleid uitstippelt, dat de civiele en militaire aspecten van het gebruik van de ruimte omvat, en dat de nationale en multinationale militaire middelen waarover zij beschikt in een gemeenschappelijk ruimtecommando van de Europese Unie (CoSCEU) worden ondergebracht; is echter van mening dat dit nieuwe beleid er niet op gericht zou mogen zijn om wapens in de ruimte te stationeren, maar veeleer om observatie-, af luister- en navigatie-instrumenten te ontwikkelen;

(1) Combat Search and Rescue (zoek- en reddingsoperaties in gevechtssituaties).

(2) Airborne Early Warning & Control system (waarschuwing- en controlesysteem vanuit de lucht).

Donderdag, 30 november 2000

42. is dan ook ingenomen met de toenadering op 16 november 2000 tussen de Europese Unie en het Europees Ruimte-Agentschap, die een totstandkoming beoogt van een Europese strategie voor de ruimte waarin het zwaartepunt zal liggen op het navigatie- (Galileo) en het waarnemingssysteem (GMES-initiatief: Mondiaal toezicht op milieuveiligheid), met een tweeledig oogmerk;

43. herinnert eraan dat de invoering van een operationeel GEVDB noopt tot het aanhangen van een gemeenschappelijke politieke visie en het vaststellen van gemeenschappelijke belangen, maar onderstreept tegelijk dat de doelmatigheid ervan berust op de verwerving door de lidstaten van een homogene interventiecapaciteit en het ontwikkelen van geavanceerde technologie; verzoekt derhalve om de invoering van een gemeenschappelijk beleid inzake defensieonderzoek; is van mening dat de Europese onderzoeksinstellingen in hun programma's rekening moeten houden met aspecten die verband houden met defensie;

44. wijst erop dat alle inspanningen om de militaire middelen en capaciteiten van de EU te verbeteren onvoldoende effect zullen hebben als de Unie geen strategie voor het gebruik van deze macht vaststelt die onderdeel is van haar gemeenschappelijk buitenlands beleid, en zolang haar instellingen niet zijn aangepast;

III. Institutionele kwesties in verband met de totstandkoming van een gemeenschappelijk Europees beleid inzake veiligheid en defensie

45. herinnert ten aanzien van de besluitvormingsstructuren van het GEVDB aan zijn bovengenoemde resolutie van 15 juni 2000 en spreekt de wens uit dat de hoge vertegenwoordiger voor het GBVB ook de COPS voorziet, dat er een Raad van Defensie-ministers in het leven wordt geroepen en dat deze ministers, als daar behoefte aan bestaat, deelnemen aan de Raad voor algemene zaken;

46. spreekt nogmaals zijn bezorgdheid uit over de doeltreffendheid van de organen die per 1 maart 2000 als tijdelijke voorziening zijn ingesteld, en vraagt zich af of de civiele en militaire acties waartoe de Europese Unie zou kunnen besluiten in de huidige situatie wel samenhang zouden vertonen;

47. wijst er in dit verband op dat de instelling van deze nieuwe organen niet samen is gegaan met een versterking van de bevoegdheden op het stuk van coördinatie en initiatiefneming van de hoge vertegenwoordiger voor het GBVB, met een duidelijke taakverdeling tussen deze en het voor de buitenlandse betrekkingen bevoegde Commissielid en met een perfecte coördinatie tussen alle andere betrokkenen, zodat een duidelijke commandostructuur ontstaat vanaf het niveau waarop politieke initiatieven worden genomen tot de uitvoering in het veld;

48. herhaalt bijgevolg zijn in zijn resolutie van 13 april 2000 met zijn voorstellen voor de IGC⁽¹⁾ geformuleerde verzoek de functie van Hoog Vertegenwoordiger van het GBVB en van voor externe betrekkingen verantwoordelijk lid van de Commissie te zijner tijd samen te voegen tot een met dit specifieke doel benoemde vice-voorzitter van de Commissie;

49. is bovendien van mening dat de doeltreffendheid van het GEVDB nauw samenhangt met een verbetering van de werking van het GBVB en dat de Unie hiertoe niet alleen het vermogen moet hebben om inlichtingen te verzamelen, maar ook om deze te analyseren; merkt op dat middels de besluiten die door de Raad van de WEU op 13 november 2000 zijn genomen het satellietcentrum in Torrejon en het Instituut voor veiligheidsstudies van de WEU in 2001 naar de Europese Unie worden overgeheveld in de vorm van agentschap; acht het noodzakelijk daarbij de toekomstige rol van deze beide organen nauwkeurig te omschrijven, zodat zij met name opereren ter ondersteuning van de Eenheid voor beleidsplanning, waarvan het personeelsbestand dient te worden uitgebreid zodat het haar planning- en analyse-opdracht volledig kan vervullen;

50. wenst dat de Europese Raad van Nice definitieve organen voor het GEVDB vaststelt (COPS, Militair Comité, Militaire Staf), een duidelijke omschrijving van hun bevoegdheden en hun beslissingsvermogen geeft en de nodige stappen zet om ervoor te zorgen dat de werking van het GBVB in het algemeen en het GEVDB in het bijzonder wordt verbeterd in termen van snelheid en duidelijkheid van de besluitvorming;

51. dringt erop aan dat, in aanvulling op de instelling van de definitieve organen van het GEVDB, de Europese Raad van Nice het beginsel vastlegt, op basis van de West-Europese Bewapeningsgroep, de West-Europese Bewapeningsorganisatie of het Gemeenschappelijk Orgaan voor samenwerking op bewapening gebied, van een Europees bureau voor bewapening, dat is verbonden aan het Militair Comité dat tot taak heeft gemeenschappelijke onderzoeksprogramma's af te bakenen en te beheren, en de uitgaven voor gemeenschappelijke investeringen en aankopen te plannen;

⁽¹⁾ Punt 7 van de aangenomen teksten.

Donderdag, 30 november 2000

52. is van mening dat de Raad zich moet buigen over de budgettaire aspecten van het GEVDB, met name door de uitgaven te plannen in verband met de overdracht van de WEU-taken, die nodig zijn voor de uitvoering van de Petersbergtaken; vindt overigens dat de kosten van de uitvoering van Petersbergtaken over de lidstaten omgeslagen moeten worden naar rato van het bruto nationaal product en wenst dat bij deze verdeling rekening wordt gehouden met de civiele en militaire bijdrage van elke lidstaat aan de uitvoering van deze taken;

53. verlangt in ieder geval dat een lidstaat die niet aan een taak wenst deel te nemen, in naam van de solidariteit tussen de lidstaten gehouden is een financiële bijdrage te leveren die over de deelnemende lidstaten wordt verdeeld;

54. is tenslotte van mening dat de Petersbergtaken uiteindelijk uit de algemene begroting van de Europese Unie bekostigd moeten worden, wat een wijziging van artikel 28 VEU en van de financiële vooruitzichten noodzakelijk zal maken;

55. wenst dat de Raad en de lidstaten, gezien de kosten van de totstandkoming van het GEVDB, niet al bij voorbaat afwijzend staan tegenover een verhoging van de begrotingsmiddelen, daar deze noodzakelijk is om de geloofwaardigheid van de Unie te verzekeren, zonder dat hierdoor echter de sociale en economische prioriteiten van de Unie en de lidstaten in het geding komen;

56. acht het wenselijk dat bundeling van militaire middelen en militaire capaciteit van de lidstaten in het kader van het GEVDB zal leiden tot een rationalisatie van de militaire uitgaven, wat zou kunnen leiden tot bezuinigingen op de begroting;

57. wijst erop dat de verdere ontwikkeling van de militaire taken er geenszins toe mag leiden dat de lidstaten minder communautaire middelen uitgeven voor niet-militaire doelen, met name in de sectoren crisisbeheersing met civiele middelen, mensenrechten en democratie, ontwikkelingshulp en humanitaire hulp;

58. stelt vast dat de samenwerking die is ontstaan tussen de Europese Unie en de NAVO goed functioneert, zoals op de gezamenlijke bijeenkomst van COPSi en de Noord-Atlantische Raad op 19 september 2000 is gebleken;

59. steunt de leidende beginselen en voorwaarden om de kandidaatlanden en de Europese NAVO-landen die geen lid van de EU zijn, te betrekken bij de missies inzake het beheer van crises die door de Europese Unie worden uitgevoerd, zoals tijdens de Europese Raad van Feira is overeengekomen;

60. herinnert er in dit kader aan:

- a) dat in het geval van een door de Raad van de Europese Unie besloten operatie waarvoor middelen en capaciteit van de NAVO nodig zijn, de Europese lidstaten van de NAVO die niet tot de EU behoren, hieraan kunnen deelnemen indien zij dit wensen en dat zij bijgevolg dezelfde rechten en plichten als de lidstaten van de Europese Unie hebben, vanaf de planning tot de uitvoering van deze operatie;
- b) dat in het geval van een door de Raad van de Europese Unie besloten operatie waarbij geen middelen en capaciteiten van de NAVO worden ingezet, de lidstaten van de NAVO die niet tot de EU behoren, kunnen worden verzocht aan deze operatie deel te nemen met dezelfde rechten en plichten als de lidstaten van de Europese Unie, zoals hierboven is uiteengezet; constateert dat dit ook geldt voor alle kandidaatlanden en alle andere landen, zoals Rusland en de Oekraïne, die door de Raad worden uitgenodigd;

61. spreekt in dit verband zijn voldoening uit over de tijdens de Conferentie gedane toezeggingen van meerdere Europese landen die lid van de NAVO en geen lid van de Europese Unie zijn, om aanvullende capaciteit ter beschikking van de Unie te stellen in het kader van haar Petersbergtaken;

62. wijst erop dat in de Verklaring die op 23 april 1999 in Washington tijdens de Top van het Atlantisch Bondgenootschap is vastgelegd, het beginsel is opgenomen dat de Europese Unie gemakkelijk toegang moet hebben tot de gezamenlijke middelen en capaciteiten van de NAVO voor de operaties waarbij deze organisatie militair als bondgenootschap niet betrokken is, hetgeen met name een gegarandeerde toegang veronderstelt tot de planningscapaciteiten van de NAVO, alsmede het uitgangspunt dat middelen en capaciteiten van de NAVO ter beschikking staan die van tevoren zouden worden aangemerkt als middelen die door de Europese Unie kunnen worden gebruikt;

Donderdag, 30 november 2000

63. stelt vast dat elke verklaring die twijfel zou kunnen laten ontstaan over de mogelijkheid voor de Europese Unie om, indien nodig, gebruikt te maken van de middelen en capaciteiten van de NAVO, haar slechts ertoe zou stimuleren een aantal daarvan te kopiëren, hetgeen in het belang van geen enkele partner is;
64. stelt vast dat de bijeenkomst van de Raad van Ministers van de WEU in Porto en de bijeenkomst in Marseille de weg hebben geopend voor de overheveling naar de Europese Unie van de WEU-taken die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van Petersbergtaken en dat dit gevolgen zal hebben voor de structuur en de toekomst van deze organisatie, waarbij men zich kan afvragen of het verdrag tot oprichting ervan wel gehandhaafd moet blijven; neemt nota van het overgangsplan dat op 17 oktober 2000 door het Militair Comité van de WEU is goedgekeurd en dat erop is gericht om tijdens de versterking van de permanente structuren van de Europese Unie te zorgen voor een ononderbroken capaciteit bij het beheer van crises; constateert dat de militaire staf van de WEU met zijn planninggroep en zijn situatiecentrum zullen verdwijnen, zodra het desbetreffende definitieve orgaan tot stand komt in het kader van de Europese Unie;
65. constateert dat twee van de resterende taken van de WEU, te weten wederzijdse bijstand (Artikel V) en samenwerking op het gebied van bewapening via de West-Europese Bewapeningsgroep, in aanmerking zouden komen voor nauwere samenwerking indien deze als gevolg van de IGC ook zou gaan gelden voor het terrein van veiligheid en defensie;
66. wijst erop dat de laatste taak die de WEU rest, namelijk het leveren van een breed veiligheidsforum, overgenomen begint te worden door de Unie, daar deze heeft besloten regelmatige contacten te zullen onderhouden met de kandidaatlanden en de Europese NAVO-landen die geen EU-lid zijn;
67. stelt daarom voor dat het gewijzigde Verdrag van Brussel, dat voor 50 jaar is gesloten, op de in artikel XII ervan vastgestelde voorwaarden wordt opgezegd wanneer de resttaken van de WEU eenmaal door de Europese Unie worden uitgeoefend, hetgeen zou leiden tot het verdwijnen van deze organisatie in 2004;
68. verzoekt de Instellingen van de Unie om in het vooruitzicht op de ontwikkeling van het GEVDB in al zijn civiele, politiek-militaire en parlementaire aspecten en op de beperking van de activiteiten van de WEU het personeel van deze organisatie — zowel van het Secretariaat-generaal als van de Assemblee — aan te werven om te kunnen profiteren van hun beroepsvaardigheden;

IV. De parlementaire dimensie van het GEVDB

69. herinnert aan zijn eerder genoemde resolutie van 15 juni 2000 over de parlementaire dimensie van de GEVDB en betreurt het ten eerste dat deze dimensie in de beraadslagingen van de Raad ontbreekt;
70. brengt met name zijn voorstel in herinnering om in het kader van het GEVDB en naar aanleiding van de ervaringen van de COSAC een Europees interparlementair orgaan voor veiligheid en defensie in te stellen, dat overeenkomt met het uitgebreide kader van de Europese veiligheid;
71. verklaart dat deze parlementaire dimensie in ieder geval in het kader van de Europese Unie ontwikkeld moet worden en dat zij met haar huidige bevoegdheden in staat is om de toezichhoudende functie van de Vergadering van de WEU over te nemen;
72. stelt voor dat artikel 21 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, dat de verplichting voor het Europees Parlement bevat om ieder jaar een debat te wijden aan de vooruitgang die bij de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid is geboekt, wordt gewijzigd door daar het GEVDB expliciet in op te nemen en dat de Raad in dit verband verslag doet van de vooruitgang die bij de tenuitvoerlegging van dit beleid is geboekt, ook ten aanzien van de inspanningen van de lidstaten om bij te dragen tot de verwezenlijking van het voor 2003 vastgestelde doel;
73. verklaart meer in het algemeen dat het zinvol zou zijn als de IGC de desbetreffende bepalingen van het Verdrag aanpast om rekening te houden met het bestaan van een GEVDB naast het GBVB, wat het tegelijk mogelijk zou maken de bevoegdheden van de Unie en van haar Instellingen duidelijker te formuleren;
74. betreurt het eenzijdige besluit van de Raad van 14 augustus 2000 om de toegang tot documenten te beperken en dringt erop aan dat het Parlement en de Raad hierover afspraken maken opdat de goede werking van het GEVDB gewaarborgd is en het Europees Parlement er zeker van is dat het de rechten kan uitoefenen die het op grond van het Verdrag heeft;
75. begroet de samenwerking die is ontstaan met de Parlementaire Vergadering van de NAVO, die een Europees en een Atlantisch kader biedt voor het bespreken van veiligheids- en defensiekwesties;

Donderdag, 30 november 2000

76. is van mening dat het in de huidige fase zinvol is zijn eigen structuren aan te passen om rekening te houden met het bestaan van het GEVDB en beter controle te kunnen uitoefenen op de ontwikkeling daarvan;

77. stelt derhalve voor om in zijn midden een gespecialiseerde administratieve eenheid te vormen die de Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid terzijde staat bij haar werkzaamheden in verband met het GEVDB en bijstand verleent bij het werk van de Delegatie voor de betrekkingen met de Parlementaire Vergadering van de NAVO, die de status van een vaste delegatie moet krijgen;

V. De transatlantische betrekkingen

78. onderstreept dat de inspanningen van de Europese Unie om een GEVDB tot stand te brengen, stroken met de ontwikkeling van een Europese identiteit op defensie- en veiligheidsgebied binnen de NAVO en zich in de richting bewegen van een echt partnerschap op alle gebieden — politiek, economisch, militair — met de Verenigde Staten en Canada;

79. is zich ervan bewust dat de totstandbrenging van een evenwichtig partnerschap tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten op het gebied van veiligheid en defensie, en dus het buitenlands beleid, een herwaardering van de positie van elke partner veronderstelt teneinde het hoofd te kunnen bieden aan deze nieuwe uitdaging, die wijziging brengt in de rol die elk van de partners sinds 1945 heeft gespeeld;

80. constateert helaas dat de ontwikkelingen die in gang gezet zijn in Helsinki en Keulen door de Verenigde Staten niet altijd op hun juiste waarde worden geschat en dat het nodige voorlichtingswerk verricht moet worden om ieder misverstand te voorkomen; stelt daarom voor dat de delegatie van de Commissie in Washington, in nauwe samenwerking met het Voorzitterschap van de Unie en de hoge vertegenwoordiger voor het GBVB, de voorlichting van de verantwoordelijke Amerikaanse politici ter hand neemt; verzoekt zijn delegatie voor de betrekkingen met de Verenigde Staten bovendien dit onderwerp regelmatig te bespreken met Amerikaanse parlementariërs;

81. acht het noodzakelijk dat de Europese Unie en de Verenigde Staten als partners die dezelfde gemeenschappelijke waarden en belangen hebben, voortdurend met elkaar in gesprek blijven over gewichtige strategische kwesties, zoals de evenwichtssituaties die als gevolg van de verdragen over ontwapening zijn ontstaan, en over de belangrijkste thema's van de wereldpolitiek en van veiligheidsaangelegenheden;

*
*   *

82. wenst dat de gespecialiseerde Europese instanties aan de Europese parlementariërs en ambtenaren die zich bezighouden met het GEVDB de opleiding verstrekken die onontbeerlijk is voor de uitoefening van hun taken;

83. verzoekt voorts de Commissie en de Raad om de mogelijkheid te bestuderen om op het vlak van de Europese Unie een Europees Veiligheidscollege in het leven te roepen dat een gemeenschappelijke Europese scholing moet verzorgen voor civiele en militaire gezagsdragers van de Instellingen van de Europese Unie en van haar lidstaten, en zo het ontstaan van een gemeenschappelijke cultuur op het gebied van veiligheid en defensie mogelijk te maken;

84. acht het tevens onontbeerlijk dat de Europese Unie een voorlichtingsbeleid uitstippelt om de publieke opinie in de lidstaten en derde landen aan haar grenzen bekend te maken met de doelstellingen van het gemeenschappelijk Europees beleid inzake veiligheid en defensie dat zij tot stand wil brengen; is van mening dat deze taak gezamenlijk zou moeten worden uitgevoerd door het Europees Parlement, het Voorzitterschap van de Raad, de hoge vertegenwoordiger voor het GBVB en de Commissie;

85. wenst dat er een breed democratisch debat over de Europese veiligheid en defensie wordt georganiseerd, waaraan wordt deelgenomen door het Europees Parlement en de nationale parlementen; verzoekt de Raad en de Commissie om in het kader van hun respectieve bevoegdheden een Witboek over de Europese veiligheid en defensie op te stellen, teneinde zich een gemeenschappelijk beeld te vormen van de dreigingen die ons continent op korte en middellange termijn boven het hoofd hangen, en beleidslijnen vast te stellen die als richtsnoer voor civiele en militaire acties van de Europese Unie kunnen dienen;

86. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, de regeringen en parlementen van de lidstaten, van de kandidaat-lidstaten, van de Europese NAVO-leden die geen EU-lid zijn en van de Verenigde Staten en Canada, alsmede aan de Raad, de Vergadering en de Secretaris-generaal van de WEU, aan de Secretaris-generaal van de NAVO, aan de Parlementaire Vergadering van de NAVO en aan de Euro-Atlantische Partnerschapsraad.